

ที่ กค ๑๐๑๔/พ.กศ/กศ

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๗๗ พฤศภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ข้อถึง ๑. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๑๔/๒๐๔๒๓ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙
๒. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๔๗๒๕๗ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. สรุปการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่ข้างถึง กระทรวงการคลังได้เสนอแผนพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ (แผนพัฒนาฯ) ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ และคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ กระทรวงการคลังได้ติดตามรวบรวมผลการดำเนินงานและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ ประจำปี ๒๕๖๑ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติการเงินและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) เรื่องที่คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มติเห็นชอบแผนพัฒนาฯ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยกระทรวงการคลังจะต้องติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อทราบ จนกว่าจะสิ้นสุดการดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ

๒. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

แผนพัฒนาฯ จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน ที่ชัดเจน บูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเป็นการสนับสนุนต่อการดำเนินการตามแผนแม่บทการเงินระยะดั้งนานา ที่กระทรวงการคลังได้ดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ แต่ยังมีบางแผนงานและมาตรการที่จำเป็นต้องมีการดำเนินการต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย โดยเฉพาะปัญหาด้านความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ ผ่านการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจได้มากขึ้น

/ แผนพัฒนา...

แผนพัฒนาฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการเงิน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านผู้ใช้บริการทางการเงิน ด้านผู้ให้บริการทางการเงิน และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน (Financial Infrastructure) ซึ่งแผนพัฒนาฯ ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างรายได้และพัฒนาศักยภาพด้านการเงินของประชาชนระดับฐานราก ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาผู้ให้บริการทางการเงินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการทางการเงินแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง และยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน (Financial Infrastructure) ให้เหมาะสมต่อการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างยั่งยืน ดังนั้น แผนพัฒนาฯ จะทำให้มีระบบการเงินภาคชีวิตชานที่สามารถให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนได้ทุกรายดับอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๓. การดำเนินการตามแผนพัฒนาฯ

กระทรวงการคลังได้จัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาฯ ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) กรมการพัฒนาชุมชน (พช.) กรมส่งเสริมสหกรณ์ (กสส.) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารออมสิน (ธ.ออมสิน) และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.) เพื่อติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ จำนวน ๓ ครั้ง โดยมีรายละเอียดความคืบหน้าในการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

๔. ความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนพัฒนาฯ

แผนพัฒนาฯ ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ ๖ กลยุทธ์ ๑๖ มาตรการ ๒๘ กิจกรรม และ ๖๙ โครงการ ประกอบด้วย (๑) โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๕ โครงการ ซึ่งได้มีการรายงานไปแล้ว (๒) โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๖ โครงการ (๓) โครงการที่ตั้งเป้าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๓ โครงการ (๔) โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๗ โครงการ และ (๕) โครงการที่ดำเนินการต่อเนื่อง จำนวน ๑๒ โครงการ โดยผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) มีดังนี้

๔.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างรายได้และพัฒนาศักยภาพด้านการเงินของประชาชนระดับฐานราก ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์ ๗ มาตรการ ๑๑ กิจกรรม ๓๓ โครงการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๑.๑ โครงการซึ่งแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๐ มีจำนวน ๖ โครงการ

๔.๑.๒ โครงการที่ตั้งเป้าว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๑ มีจำนวน ๖ โครงการ โดยโครงการที่สามารถบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๕ โครงการ ได้แก่ (๑) โครงการชีวิตมีออม (ธ.ออมสิน) (๒) โครงการพัฒนาผู้นำชุมชนและกองทุนหมู่บ้านเพื่อเป็นที่ปรึกษาทางการเงินและอาชีพภาคครัวเรือน (ธ.ก.ส.) (๓) โครงการสร้างชุมชนต้นแบบ (ธ.ออมสิน) (๔) โครงการการให้ความรู้ทางการเงินแก่กลุ่มลูกค้าฐานราก (ธ.ออมสิน) และ (๕) โครงการให้ความรู้ทางการเงินและส่งเสริมการออมอย่างต่อเนื่อง (กองทุนการออมแห่งชาติ) (กอช.) ส่วนโครงการเพิ่มเป้าหมายสมาชิกของ กอช. สามารถดำเนินการให้ร้อยละ ๘๗.๒๔ ของเป้าหมาย

๔.๑.๓ โครงการที่ตั้งเป้าจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๒ มีจำนวน ๙ โครงการ โดยสามารถบรรลุเป้าหมายดังนี้ (๑) โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อเกษตรแปลงใหญ่ (ธ.ก.ส.) (๒) โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาอาชีพของผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ (ธ.ก.ส.) และ (๓) โครงการสินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉินระยะที่ ๒ (ธ.ก.ส.) และมีโครงการที่สามารถดำเนินการไปได้มากกว่าร้อยละ ๗๐ จำนวน ๔ โครงการ ซึ่งคาดว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ในขณะที่โครงการแก้ไขหนี้นอกระบบของเกษตรกรและบุคคลในครัวเรือนระยะที่ ๓ (ธ.ก.ส.) และโครงการสนับสนุนสินเชื่อกองทุนหมู่บ้านและสถาบันการเงินชุมชน (ธ.ก.ส.) มีผลการดำเนินงานได้เพียงร้อยละ ๕๘ และร้อยละ ๓๘.๙๖ ตามลำดับ

๔.๑.๔ โครงการที่ตั้งเป้าจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๔ มีจำนวน ๕ โครงการ โดยสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ๒ โครงการ ได้แก่ (๑) โครงการสินเชื่องครชุมชน (ธ.ออมสิน) และ (๒) โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน (พอช.)

๔.๑.๕ โครงการที่เป็นการดำเนินการต่อเนื่อง มีจำนวน ๗ โครงการ

๔.๑.๖ **ยุทธศาสตร์ที่ ๒** การพัฒนาผู้ให้บริการทางการเงินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์ ๔ มาตรการ ๙ กิจกรรม ๒๖ โครงการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๒.๑ โครงการซึ่งแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๐ มีจำนวน ๗ โครงการ

๔.๒.๒ โครงการที่ตั้งเป้าว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๑ มีจำนวน ๗ โครงการ และสามารถบรรลุเป้าหมายได้ทุกโครงการ ได้แก่ (๑) โครงการส่งเสริมการออมด้วยการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (๒) โครงการ Pre – Screening Online (ธ.ออมสิน) (๓) โครงการสนับสนุนองค์กรการเงินชุมชนเข้าร่วมโครงการ GSB Saving Enterprise (ธ.ออมสิน) (๔) โครงการพัฒนาระบบ Mobile Application เพื่อสนับสนุนการให้บริการสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) (๕) โครงการเพิ่มช่องทางการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับสมาชิก (กอช.) (๖) โครงการสายด่วนเงินออมเพื่อรับการให้บริการกับสมาชิกและประชาชนทั่วไป (กอช.) และ (๗) การผลักดันให้ประชาชนได้รับบริการทางการเงินพื้นฐานหรือ Basic Banking Account (ฝาก ถอน โอน และชำระเงิน) ในราคายอดต่ำ (ธปท.)

๔.๒.๓ โครงการที่ตั้งเป้าจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๒ มีจำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ (๑) โครงการพัฒนาและขยายขอบเขตการบริการผ่านช่องทางด้านดิจิทัล (ธ.ก.ส.) สามารถบรรลุเป้าหมายแล้ว (๒) โครงการพัฒนาศักยภาพกองทุนหมู่บ้านให้เป็นกองทุนหมู่บ้านชั้น ๑ เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ (ธ.ก.ส.) สามารถดำเนินการไปได้ร้อยละ ๗๘.๓๐ ของเป้าหมาย และ (๓) โครงการการอบรมโปรแกรมบัญชีสถาบันการเงินชุมชน (ธ.ก.ส.) สามารถดำเนินการได้ร้อยละ ๕๘.๙๖ ของเป้าหมาย

๔.๒.๔ โครงการที่ตั้งเป้าจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๔ มีจำนวน ๖ โครงการ โดยสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนักดี แนดดี บริหารหนี้ดี” (พช.) ส่วนโครงการอื่นมีความคืบหน้าในการดำเนินการมากกว่าร้อยละ ๔๐ ขึ้นไป

๔.๒.๕ โครงการที่เป็นการดำเนินการต่อเนื่อง มีจำนวน ๓ โครงการ

๔.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินให้เหมาะสมต่อการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์ ๕ มาตรการ ส กิจกรรม ๑๐ โครงการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๓.๑ โครงการซึ่งแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๐ มีจำนวน ๒ โครงการ ทั้งนี้ โครงการสร้างระบบคุ้มครองทางการเงินให้แก่สหกรณ์ออมทรัพย์ (กิจกรรมพัฒนาระบบสารสนเทศทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์) (กสส.) มีการดำเนินการแล้วเสร็จล่าช้ากว่ากำหนด โดยแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๑

๔.๓.๒ โครงการที่ตั้งเป้าว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ โครงการ โดยเป็นของ ธปท. และสามารถบรรลุเป้าหมายได้ทุกโครงการ ได้แก่ ๑) การออกหลักเกณฑ์กำกับดูแลเรื่องการแต่งตั้งตัวแทนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Banking Agent) เพื่อเอื้อต่อการเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชน ๒) การผลักดันการสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงานของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย (Code of Conduct) และ ๓) โครงการจัดทำแบบสำรวจติดตามระดับความรู้และการเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๙ (Household Surveys)

๔.๓.๓ โครงการที่ตั้งเป้าจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๒ มี ๑ โครงการ ได้แก่ การเชื่อมโยงการจัดการฐานข้อมูลสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรระหว่างกรมส่งเสริมสหกรณ์ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กับ ธ.ก.ส.) มีผลการดำเนินการมากกว่าร้อยละ ๗๐ ของเป้าหมาย

๔.๓.๔ โครงการที่ตั้งเป้าจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๔ มี ๒ โครงการ ได้แก่ ๑) ร่างพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) (สศค.) และ ๒) ร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ที่แก้ไขเพิ่มเติม (คปภ.) โดยปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติ ห้อง ๒ ฉบับนี้ -span> span> ภายนิตบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย ซึ่งอยู่ระหว่างการขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป

๔.๓.๕ โครงการที่เป็นการดำเนินการต่อเนื่อง จำนวน ๒ โครงการ

๔. ความเห็นของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังเห็นว่าการดำเนินการตามแผนพัฒนาฯ สามารถดำเนินการ เป็นไปตามเป้าหมาย โดย ณ สิ้นธันวาคม ๒๕๖๑ โครงการส่วนใหญ่จำนวน ๓๑ จากทั้งหมด ๖๙ โครงการ ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว และโครงการที่คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๒ จนถึงปี ๒๕๖๔ ก็สามารถดำเนินการแล้วเสร็จก่อนกำหนด ๘ โครงการ โดยเฉพาะร่างพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน (Financial Infrastructure) ให้เหมาะสมต่อการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างยั่งยืนสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จก่อนกำหนดถึง ๒ ปี และมีโครงการที่ดำเนินการได้เกินร้อยละ ๗๐ ของเป้าหมายถึง ๗ โครงการ อย่างไรก็ตาม ยังมีโครงการ ที่มีผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ได้แก่ โครงการในกลยุทธ์การลดภาระหนี้สินภาคครัวเรือน อย่างยั่งยืน ซึ่งจะต้องมีการปรับแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และโครงการการอบรม

โปรแกรมบัญชีสถาบันการเงินชุมชนที่อาจจะต้องปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติ
สถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. และหลังจากนี้ กระทรวงการคลังจะได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์
จากการดำเนินการตามแผนพัฒนาฯ และใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำนโยบายในระยะต่อไป

๖. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

เพื่อให้การพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง กระทรวงการคลัง^๑
เห็นควรนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีรับทราบผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณากราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบ
ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติเวชวงศ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน
โทร. ๐ ๒๑๖๙ ๗๑๒๘ ถึง ๓๖ ต่อ ๑๑๙
โทรสาร ๐ ๒๑๖๙ ๗๑๓๗
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ niramonp@fpo.go.th